

Session 2004

juin

BACCALAURÉAT PROFESSIONNEL
SPÉCIALITÉS INDUSTRIELLES
ÉPREUVE ÉCRITE DE LANGUE VIVANTE
TURC

DURÉE : 2 heures

Coefficient : 2

L'utilisation d'un dictionnaire n'est pas autorisée

BACCALAURÉAT PROFESSIONNEL

SPECIALITÉS INDUSTRIELLES - Session 2004

BEŞİKLER

Halk sanatının başarılı örneklerinden biri de beşiklerdir. [...]

Anadolu'da beşikler yörelerin bitki örtüsüne göre, değişik ağaçlardan yapılır. Cevizden söğüt ağacına birçok ağacın kullanıldığı beşik yapımı, biçim olarak da yörelere göre değişir. Boyaları mavi, kara, yeşil, sarı, al olan bu beşiklere, süs olarak çeşitli direğinde ya da yan kollarında görülen, bitki ve ağaç örnekleri işlenir.

Yılanlı süslemeler, genellikle beşiğin direğinde ya da yan kollarında görülür. Beşiğin boyunca uzanan bu ağaçlar, yılan kıvrımı biçiminde burma burma¹ işlemelidir. Bu tür işlemler, Selçuklu döneminden kalma cami kapılarında, Osmanlı tapınaklarında da çok görülür. Yılanın bir süsleme aracı olarak yapılara, dokumalara, örgülere, ağaç işlemlere girişi, Anadolu sanatında çok eskidir. Hitit, Urartu, Frigya, Yunan-Roma ve Bizans dönemlerinde böyle yılanlı süslemeler sık sık yapılmıştır. Zehirli olmayan "ev yılanı" Anadolu'da uğurlu sayılır.

10

Beşiklerde görülen ikinci bir süs ögesi de kartal başlarıdır. Bu tür süsleme, beşiklerin genellikle baş ile ayak ucu tahtalarının kıvrımlı, oymalı süslemelerinin yan uçlarında görülür. Kartal da yılan gibi, Anadolu'da kutsal sayılan ve saygı gösterilen bir varlıktır.

Beşiklerde, bir de bitki ve ağaçlardan oluşan süsleme ögesi vardır. Bitki süslemelerinin çoğu üçlü, dörtlü yonca yaprağı biçiminde; kimi üzüm salkımı, kimi de başka bitkilerden alınmış örneklerdir.

Beşik yapımı oyma, ağaç işleme sanatları arasında sayılır. Bölge insanı, beşiğini kendi gelenegine göre yapar. Bu yüzden, Doğu Anadolu'da yapılmış bir beşik Batı Anadolu'da yapılmış bir beşik arasında işçilik ve süsleme bakımından belirgin ayrılıklar görülür. Doğu Anadolu beşiklerinde ağaç işçiliği daha doğal, ince süslemelerden daha uzaktır. Batı Anadolu'ya doğru gittikçe, beşiklerde ince süslemeye kaçma, doğadan uzaklaşma göze batar. Doğu Anadolu beşikleri Urartu oyma, süsleme işçiliğine; Orta Anadolu beşikleri Frigya süslemelerine; Batı Anadolu beşikleri Likya, daha sonra Bergama süsleme anlayışına benzer. Karadeniz yöresinde yapılan beşiklerde ayrı bir süsleme anlayışı vardır. Ağaç oyma işlerinden çok boyamaya önem verilir. Özellikle Rize beşikleri, boyama ve ağaç oymalı süsleme bakımından ayrı bir nitelik taşır. Yörük beşikleri ise, Selçuklu süsleme ve oyma sanatının özelliklerini içerir.

20

İsmet Zeki EYUBOĞLU

¹ Burma: Burulmuş, kıvrılmış.

BACCALAURÉAT PROFESSIONNEL
SPÉCIALITÉS INDUSTRIELLES

BEŞİKLER

I. COMPREHENSION (12 points)

Répondez en français.

- 1- A partir de quelle matière fabrique -t- on les berceaux? (2 points)
- 2- Quels sont les types de sculptures qui ornent le bois des berceaux? (2 points)
- 3- Observe-t-on la continuité de ces motifs à travers le temps en Anatolie? De quelle manière? (2 points)
- 4- Quelles sont les différences qu'on peut observer entre les berceaux confectionnés en Anatolie de l'est et en Anatolie de l'ouest? (1,5 points)
- 5- Qu'est-ce qui distingue des berceaux de la Mer Noire de ceux qui sont fabriqués dans le reste de l'Anatolie? (1,5 points)
- 6- A part les motifs, quelles sont les couleurs dominantes qu'on observe sur les berceaux? (1,5 points)
- 7- Quels sont les animaux qui sont considérés comme sacrés ou bénéfiques dans les traditions anatoliennes. (1,5 points)

II. EXPRESSION (8 points)

- 1- Remplacez les mots soulignés en gardant le sens initial de la phrase. (0,5 point)
"Bitki süslemelerinin çoğu üçlü, dörtlü yonca yaprağı biçiminde; kimi üzüm salkımı, kimi de başka bitkilerden alınmış örneklerdir."
2- Quel est l'équivalent de l'expression "göze batmak"? (0,5 point)
a- Gözü rahatsız etmek
b- Gözü acıtmak
c- Göze girmek
d- Dikkat çekmek
- 3- Traduisez en français les phrases suivantes. (3 points)
a- Halk sanatının başarılı örneklerinden biri de beşiklerdir.
b- Anadolu'da beşikler, yörelerin bitki örtüsüne göre, değişik ağaçlardan yapılır.
c- Bölge insanı, beşğini kendi gelenegine göre yapar.

Production en turc (4 points)

Choisissez l'un des deux sujets suivants (1 ou 2)

- 1- Bildiğiniz bir veya birkaç el uğraşısını anlatınız. (8-10 satır)
- 2- Beşikler ne işe yarar? Sizce gördüğü iş (foksiyonu) açısından vazgeçilmez bir eşya mıdır? (8-10 satır)